

ФУНКЦІОНАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

*Г.Р. Кіс, к.е.н., доцент
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

Процес трансформації народного господарства України в економіку відкритого типу створює для підприємств зовсім нові умови, принципово інше зовнішнє середовище. До цих умов, які постійно змінюються, треба пристосовуватися, адаптувати усі системи підприємства, перетворити їх так, щоб із основної ланки планової економіки підприємство перетворилося у незалежний економічний суб'єкт управління й господарювання, який ефективно функціонує і розвивається в умовах ринку.

Економічні коливання негативно позначилися на ефективності та стійкості функціонування вітчизняних підприємств, суттєво послабили надійність та міцність зв'язків між ними та їх здатність витримувати внутрішні та зовнішні перевантаження. Внаслідок цього скоротилися можливості протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам, що є сигналом їх переходу від безпечного стану до небезпечного.

Адекватно до ринкових умов господарювання виступає потреба забезпечення підприємства ресурсами на основі формування та використання його потенціалу.

На нашу думку, етап формування потенціалу передбачає визначення основних учасників означеного процесу, а саме: власники потенціалу; посередники реалізації потенціалу; покупці потенціалу (підприємство та його конкуренти).

Структура власників потенціалу в сучасних економічних умовах суттєво змінюється, що викликано в першу чергу реформування власності на засоби виробництва та системи управління власністю і її цільовим використанням. Очевидно, основним власником потенціалу виступає держава, що володіє стратегічними засобами праці (земля, природні ресурси, засоби транспортування) та управляє частиною розподілу чи перерозподілу предметів праці.

Відповідно до власників потенціалу в схемі формування визначимо посередників реалізації потенціалу. В умовах реформування економічної системи потенціал держави в меншій мірі відображається фондами державних ресурсів, оскільки вони у зв'язку зі зменшенням об'єму та структури державного замовлення не формуються, а значить і не розподіляються.

Визначені власники потенціалу та посередники в реалізації потенціалу як правило працюють в умовах конкурентного середовища, що передбачає вибір для реалізації потенціалу даного підприємства чи його конкурентів. Отже, на рівні суб'єкта господарської діяльності важливими є завдання росту конкурентоздатності підприємства та конкурентоздатності потенціалу підприємства.

Таким чином, фази формування та використання економічного потенціалу підприємства передбачають наявність розвиненої ринкової інфраструктури на рівні макросередовища.

Докорінні зміни в економіці України визначили необхідність створення такого господарського механізму, який дасть змогу суб'єкту господарювання реалізувати принципи ринкових відносин, сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності, забезпечить динамічний розвиток [1, С. 2].

На жаль, для усього періоду існування України, як незалежної держави, характерна недосконала фінансова політика. Оскільки фінансове положення країни визначається стійкістю і надійністю фінансового стану підприємств, то можна зробити висновок про незадовільний фінансовий стан більшості з них [2, С. 112].

Отже, на порядку денному надзвичайно гостра проблема – досягнення прибутковості наявних в країні підприємств, що є неможливим без підвищення ефективності використання економічного потенціалу господарюючих суб'єктів [3, С. 46]

Роль ефективного використання економічного підприємства у реалізації його економічної стратегії розвитку, у тому числі і фінансової стратегії важко переоцінити. Адже, способи використання економічного потенціалу всередині самого

підприємства впливають на розмір його фінансових можливостей в цілому.

Таким чином, розв'язання проблеми підвищення ефективності формування та використання економічного потенціалу підприємств в сучасних ринкових умовах сприятиме підвищення результативності їх стратегічному плануванню. Це, в свою чергу, забезпечить успішність реалізації економічних стратегій розвитку підприємств в цілому, а значить підготує платформу для реалізації стратегії сталого розвитку національного господарського комплексу України в цілому.

Список використаних джерел

1. Лагутін В. Розвиток внутрішнього ринку в Україні: проблеми та перспектива / Лагутін В. // Вісник КНТЕУ. – 2003. – №2. – С. 5-13.
2. Ванькович Д. В. Удосконалення механізму реорганізації управління фінансовими ресурсами підприємств / Ванькович Д.В. // Фінанси України. – 2004. – № 9. – С. 112-114
3. Живолуга О. Сутність, необхідність та особливості управління економічним потенціалом підприємства / О.Живолуга // Торгівля і ринок: темат. зб. наук. праць. – Вип. 10. – Т. 2. – Донецьк, 2000. – С. 44-49.